

3. ura: Glagol – obravnava besedne vrste (oseba, število in čas)

Nadaljuj z zapisom v zvezek. Prepiši spodnje besedilo.

GLAGOL

Glagol se lahko nahaja v **osebni** ali pa **neosebni** obliki. Vsak glagol lahko postavimo v osebno in neosebno glagolsko obliko (nedoločnik in namenilnik).

PRIMER:

SEDETI → sediva   GLEDAVA → gledati

Če je glagol v **osebni obliki**, mu lahko **določimo** sledeče **oblikoslovne lastnosti**:

- **osebo** (1., 2., 3.)
- **število** (ed., dv., mn.)
- **čas** (preteklik, sedanjik, prihodnjik)

Ko **določamo osebo** in **število**, si **pomagamo z osebnimi zaimki** (jaz, ti, on, midva, vidva, onadva, mi, vi, oni ...).

PRIMER:

delamo → Razmisli, kateri osebni zaimek bi ustrezal glagolu.

MI delamo

Na podlagi osebnega zaimka razbereš, da gre za glagol v 1. os., mn..

Ko **glagolu spreminjamo obliko**, pravimo, da ga **SPREGAMO**. Podobno kot pri samostalniku tudi tukaj spregamo z **osnovo** (del, ki se ne spreminja) in **končnico** (del, ki se spreminja). Pri spreganju si pomagamo z osebnimi zaimki.

PRIMER:

(JAZ) **delam** → (TI) **delaš** → (ON) **dela-Ø**

Glagolu spreminjamo čas. **Poznamo 3 časovne oblike:**

preteklik – Kaj sem delal (včeraj)?

sedanjik – Kaj delam (ta trenutek)?

prihodnjik – Kaj bom delal (jutri)?

PRIMER:

(včeraj) **sem delal** → (ta trenutek) **delam** → (jutri) **bom delal**

Glagol, ki ga spregamo **v sedanjiku**, ima **eno samo besedo** (razen če ima ob sebi besedo SE ali SI, npr. bojim se).

Kadar druge glagole postavljamo **v preteklik in prihodnjik**, ima glagol dve besedi, saj si pomagamo s pomožnim glagolom BITI (pomožni se imenuje, ker nam ta besedica pomaga določiti osebo, število in čas).

Sedaj pa reši naloge v **zelenem snopiču** DZ (Vrste besed), str. 49 (8.–10. nal.).

Naloge preglej s pomočjo priloženih rešitev.